

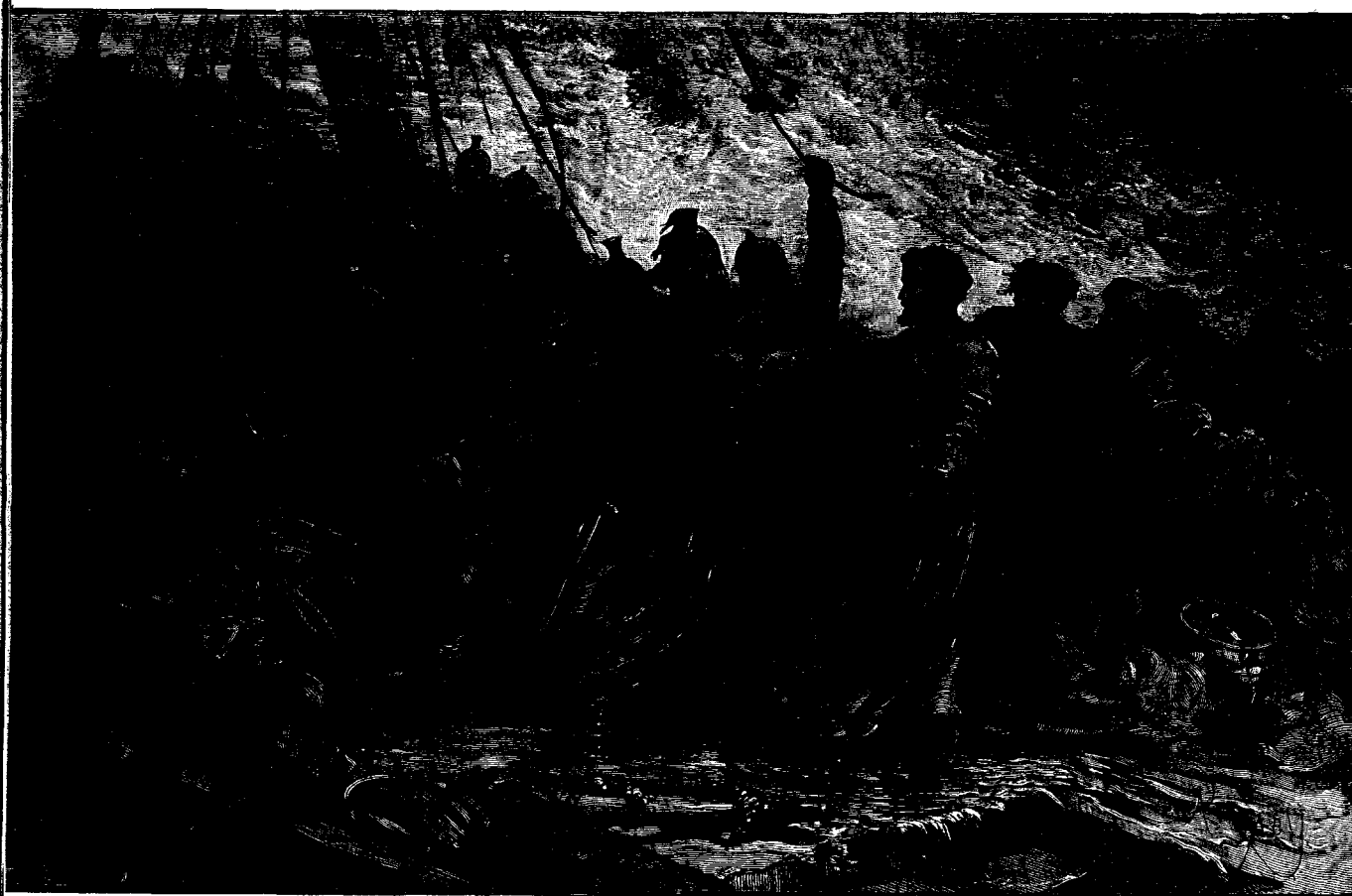


“ԹՈՂ ՏՈՒՆԻ ԲԱՆԻ ԳՂՈՅԸ ՈՐ ԻՆՏԻ ԳԱՆ.” ՂՈՒԿ. ԺԸ. 16.

ՀԱՏՈՐ ԻԹ.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, ՕԳՈՍՏՈՍ 1, 1900

ԹԻԻ 8



ՊՕՂՈՍԻ ՆԱԽԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ծովային փոթորիկը միշտ սոսկալի է. բայց հիմակուան մեծ չոգեհնաւնե-
րը շատ չեն վախնար անկէ, եթէ ըն-
դարձակ ծովու մէջ գտնուին և չա-
րուին մեքենաները: Պօղոսի օրերը
երբ նաւերը բաղդատապէս փոքր էին
և անոնց յառաջ չարժեղու միակ մի-
ջոցը առագաստներն ու թիւերն էին,
փոթորիկը շատ մը աւելի վտանգաւոր
էր, և գրեթէ միշտ փոթորիկի միջո-
ցին նաւերը խարխիս կը նետէին ա-
պահով նաւահանգիստներու մէջ:
Բայց հակառակ Պօղոսի խրատին, այն
նաւը որով ան և անոր հետ ուրիշ

կապուածներ Հռոմ կը տարուէին,
կրեաէէ ճամբայ ելաւ, Եւ պատահե-
ցաւ կատաղի փոթորիկ մը որ տասնը-
չորս օր տևեց, և նաւին մէջ բոլոր
գտնուողները յուսահատեցան ա-
զատուելէ: Ահա հոն էր որ երեցաւ
Պօղոսի մեծութիւնը: Ինքը մինչև այն
ատեն չնչին մարդ մը կ'երևնար Հռո-
մայեցի զինուորներուն աչքին, վասն
զի Հրեայ էր և կապուած մը՝ որ կը
ղրկուէր Կայսեր գահին առջևն երև-
նալու: Բայց թէպէտ փոթորիկը բո-
լոր միւս ճամբորդները վախով լեցու-
ցած էր, Պօղոս գիտէր թէ իր Երկ-
նաւոր Հօրը վարչութեան ներքև կը

գտնուէր ինք, գիտէր նաև թէ փո-
թորիկը իրական փնաս մը չէր կրնար
ընել իրեն: Իրեն համար մեկնիլ և
Քրիստոսի հետ ըլլալ շատ աւելի ա-
ղէկ էր, ուստի մահը սոսկում չէր
տար անոր: Կ'ուզէր ճիշդ այնչափ ապ-
րիլ որչափ Աստուծոյ կամքն էր: Բայց
ապրելու համար անոր միմիայն նպա-
տակն էր Քրիստոսը քարոզել և ընել
ինչ բարիք որ կրնար: Եւ ուստի այս
կապուածը վտանգի ժամանակ ելաւ
և ինքզինք ցուցուց այն բազմութեան
մէջ իրևե ճամբատապէս մեծ մարդ-
մը: Անոր էր որ Տէրոյ հրեշտակը
պատգամ բերաւ: Նաւին մէջ գրաւ-

նուած այն երկու հարիւր եօթանասու-
 նըվեց անձերէն միայն Պօղոս զուարթ
 և անխուով էր կատարի փոթորիկին
 ատենը, և իր օրինակովը յոյս ներ-
 չնչեց միւսներուն: Պօղոս ազատուե-
 ցաւ ջրեղէն գերեզմանէ, վասն զի
 Աստուած տակաւին անոր կատարել
 տալու գործ ունէր: Երբ այդ գործը
 կատարուեցաւ, Պօղոսի թշնամիներուն
 թող տրուեցաւ սպաննել զանիկա:
 Թշնամիները կարծեցին թէ իրենք
 յաղթեցին, բայց եթէ կարող ըլլային
 տեսնել առաքեալը երբ ընդունեց
 մարտիրոսական պատկը իր Տէրոջ ձեռ-
 քէն, պիտի համոզուէին թէ ճշմարիտ
 յաղթականը ան էր:



ԻՆՔՁԻՆՔ ԾԱՍԽԵԼ

Քորէքընդիցի երկրագործ մը այդ-
 քաղաքին մէջ բեռ
 մը եգիպտացորեն
 ծախեց օր մը:
 Երբ սայլը բեռովը
 մէկտեղ կը կըշ-
 ուուէր, խարդա-
 խութեամբ կոխեց
 կիւռին թաթին
 վրայ և յետոյ
 սայլը մէկ կողմ
 քաշեց պարպելու
 համար: Երբ դա-
 տարկ սայլը կըշ-
 ուուեցաւ, մեծ
 զգուշութիւն ը-
 րաւ որ ինք մէջը
 չգտնուի, և ու-
 բախ եղաւ որ
 գնողը խարեց
 վարպետութիւ-

տեսաւ թէ ինք իրաւ ծախած էր ինք-
 զինք, գէթ միտքով մը: Իր խարդա-
 խութիւնը խոստովանեցաւ և շիտկեց
 հաշիւը: Հիմա երբ շուկան ցորեն սա-
 նի, չկայնիր կիւռին թաթին վրայ
 կամ ծախեր ինքզինք իր բեռան հետ:
 Շատ տղաք իրենքզիրենք կը ծախեն
 աւելի ածան գնով: Այն տղան որ կը
 ստէ, կ'երգնու կամ կը գողնայ, և
 սոյսպէս կը կորսնցնէ իր նկարագիրը
 և համբաւը, ինքզինք կը ծախէ մեղ-
 քին ու Սատանային, և թէպէտ իր
 գինը չընդունի, ծախու առնողը զա-
 նիկա իրեն ստացուածք կ'ընէ:



ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԿԱՌՔԵՐ

Սյօթ ճամբորդութեան երկու ի-
 րարմէ շատ տարբեր կերպերու պատ-
 կերներ կը գնենք հաս: Մէկը շատ



իր արդուզարդը կատարեալ կը սեպէ
 առանց հովանոցի մը:
 «ԱՆՈՐ ԱՆՈՒՆԸ ԻՐԵՆՑ ՃԱԿԱՏՆԵՐՈՒՆ
 ՎՐԱՅ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ»
 «Աստուած ինչպէս կը գրէ, հայ-
 րիկ», հարցուց փոքրիկ Եւա: «Ի՞նչ
 գրել»: հարցուց հայրը կարգացած
 գիրքին վրայէն աչքը վերցնելով: Եւա
 ելաւ ցածուկ ավոռէն որուն վրայ կը
 նստէր՝ գիրքը ձեռքը, և հօրը մօտե-
 ցաւ:

Կիրակի իրիկուն էր, և ասոնք եր-
 կուքը տունը կը կենային երբ մայրը
 եկեղեցի գացած էր:
 «Տես, ի՞նչ կ'ըսէ», ըսաւ Եւա,
 գիրքը ծունկին վրայ դնելով և մա-
 տովը ցուցնելով տեղը ուր գրուած
 էր այդ խօսքը: Յետոյ կարգաց զա-
 նիկա, «Եւ անոր
 անունը իրենց ճա-
 կատներուն վրայ
 պիտի ըլլայ»: «Աստուած ի՞նչ
 պէս կը գրէ, հայ-
 րիկ»: Հայրը վար-
 դաւ գիրքը և
 աղջիկը ծունկին
 վրայ առաւ:
 «Աստուած երբեք
 չգրեր ատիկա»,
 ըսաւ: «Չգրեր»,
 պոռաց Եւա զար-
 մանքով: «Հապա
 ի՞նչպէս կը գրը-
 ուի»: «Բաներ
 կան որ իրենք
 գիրենք կը գրեն»,
 ըսաւ հայրը: Եւա այնպէս մը նայե-
 ցաւ որ իբր թէ Հասկցաւ: Բայց խոր-
 հեցաւ թէ ճշմարիտ ըլլալու էր, ինչու
 որ հայրն էր ըսողը: Եւ սպասեց որ
 հայրը բացատրէ:

նով մը: Յօրեն գնողը կանչեց զա-
 նիկա, և բեռան հաշիւը ընելէն ետ-
 քը ստակը ըման վճարեց անոր: Մինչ
 երկրագործը իր վերարկուն կը կոծ-
 կէր երթալու համար, գնողը քաղց-
 րութեամբ ըսաւ անոր որ իրեն հետ
 սիկար մը ծխէ, և խօսեցաւ հունձքե-
 րու վրայ և ոչխարներու գնոյն վրայ: Նաև
 Մէյփըլը վէլիի երկաթուղին շինու-
 թեան վերաբերեալ բաներու վրայ:
 Երկրագործը սկսաւ նստած տեղը
 շարժիլ անհանգստութիւն զգալով իր
 տան գործերուն համար: Վերջապէս
 ա՛լ չկրցաւ կենալ, և ըսաւ թէ պէտք
 է որ երթայ: Եգիպտացորենը գնողը
 ըսաւ հանդարտութեամբ թէ ինք
 այդպէս չխորհիր, թէ կը խորհի որ
 երկրագործը ծախու առած է անոր
 ամբողջ ծանրութիւնովը, և վճարած
 է անոր իր գինը, և թէ ինք իր ու-
 դածին պէս կրնայ գործածել իր ստաց-
 ուածքը: Եգիպտացորենը ծախողը

հաւանական է որ հազարաւոր տարի-
 ներէ հետէ կայ: Միւսը ներկայ գի-
 տութեան և հնարքի արդիւնք է, և
 զարմանքով պիտի լեցնէր մեր նախ-
 նիքները որոնք Տասնըիններորդ դա-
 րուս սկիզբները կ'ապրէին: Առաջին
 պատկերը ճափոնական է:

Թերևս շատեր ըսած են ճիրին-
 քիչային կամ մէկ մարդէ քաջուող
 կառքին վրայով որ շատ կը գործած-
 ուի ճափոնի մէջ: Սյօս պատկերին մէջ
 ճամբորդերու աւելի պարզ կերպ մը
 կայ: Ուր որ ճամբաները գէշ են,
 ճիրինքիչա նստիլը ոչ ապահով է և
 ոչ հանդիստ, և ավոռը աւելի կ'ընտ-
 րուի: Վստահ ենք թէ տիկինը չար-
 տորար և երբեք սիրտը չնեղանար
 երբ իր բեռնակիրները կ'ուզեն քիչ մը
 հանգչիլ և ծխել: Ինչպէս Թուրքիոյ
 նոյնպէս ալ ճափոնի մէջ փայտէ ոտքի
 ամաններ (նայրն) կը գործածուին,
 ճափոնցի ոչ մէկ տիկին կամ օրիորդ-

ըսաւ հայրը: Եւա այնպէս մը նայե-
 ցաւ որ իբր թէ Հասկցաւ: Բայց խոր-
 հեցաւ թէ ճշմարիտ ըլլալու էր, ինչու
 որ հայրն էր ըսողը: Եւ սպասեց որ
 հայրը բացատրէ:
 «Երբ մեծ հօդք արծաթագոյն մա-
 զերտն վրայ կը նային», ըսաւ հայրը,
 «Ի՞նչ կը տեսնես թէ գրուած է հոն:
 Անիկա շատ ծեր մարդ մըն է, «ինչ
 պէս չէ»: շարունակեց հայրը, «մինչ
 եւա կը վարանէր: «Ո՞վ գրեց գոնի-
 կա հոն»: «Ինքնիրեն գրուեցաւ»: Ը-
 սաւ Եւա: Հայրը գլխովը հաւանու-
 թեան նշան ցուցուց: «Շիտակ է»,
 ըսաւ: «Օր րատ օրէ, տարուէ տարի
 եկան ճերմակ մազերը, մինչև որ վեր-
 ջապէս բոյորովին գրուեցան այնպէս
 պարզ կերպով՝ իբր թէ մէկը գրիչ
 և միայն առած և թուղթի վրայ
 գրած է որ կարգաս: Արդ, երբ բիւ-
 նիգ վրայ կը նայիմ, ի՞նչ գրուած կը
 տեսնեմ՝ հոն: Կը տեսնեմ՝ գրուած

Թէ Սոյ աղջիկը ա՛լ պէպէք մը չէ հիմա, ինչու որ բոլոր ակուաները լման են և կրնայ հայի կեղև ուտել: Սնիկա ինքնիրեն կը գրուէր այն ատենէն ի վեր երբ առաջին ակուադ բուսաւ, երբ մայրդ կը պարտցնէր քեզ բոլոր գիշերը, ինչու որ շատ կը ցաւէր ակուայիդ տեղը:” Եւս ինդաց. «Գրեւա ի՞նչ անտուր կերպ է այս:” Ըսաւ. «Երբ փոքր աղջիկներ դաժան և անհնազանդ ըլլան,” շարունակեց հայրը, «տէր կը գրուի: Երբ նորէն շարութիւն մը ընես, հայելին նայէ, և տես:” «Գիտեմ,” ըսաւ Եւս, «անոնց երեսներուն վրայ, այնպէս չէ:” «Եւ եթէ բարի ըլլան,” «Դարձեալ երեսներուն վրայ: Սոյդ է այն խօսքին նշանակութիւնը:” «Սոյ է,” ըսաւ հայրը: Ինչու որ եթէ շարութիւն ընենք մեր բոլոր կեանքերուն մէջ, մեր երեսներուն վրայ կը գրուի այն, այնպէս մը որ ոչ մէկը կարող է ջնջել: Բայց եթէ բարի ըլլանք, հրեշտակները մեր ճակատներուն վրայ պիտի կարդան թէ մենք Աստուծոյն ենք: Ուրեմն ջանացէք որ ըստ օրէ շարունակ գրել զայն:»

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԱՌԱԿ ՄԸ

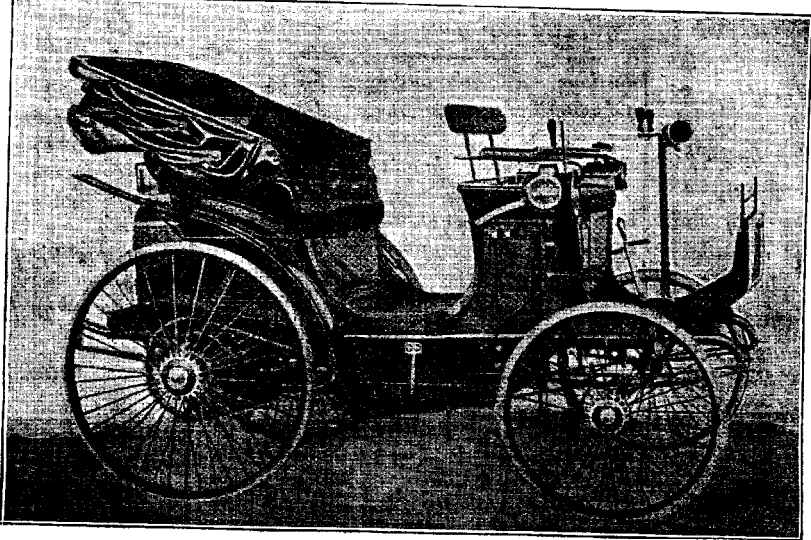
Օր մը գեղացի մը քանի մը սագ կը տանէր մերձակայ քաղաք մը, ուր կը յուսար ծախել զանոնք: Գեղացին երկայն գաւազան մը ունէր իր ձեռքը, և ճշմարիտը խօսելով իր սագերուն շատ հոգ չէր տաներ զանոնք վարած միջոցին: Իրեն խելքը միտքն էր զանոնք ժամանակին շուկայ տանիլ և շահ ընել: Եւ ոչ միայն սագերը, հապա մարդիկ ալ պէտք էր նեղուէին եթէ շահու արգելք ըլլային: Բայց սագերը խնդրին վրայ այս աչքով չէին նայեր, և երբ հանդիպեցան ճարտարի մը որ ճամբուն քովէն կը քալէր, անոր գանգատեցան զիրենք վարող գեղացիին դէմ: «Ո՛ր կրնաք գտնել մեզմէ աւելի թշուառ սագեր: Տես, այս գեղացին ի՞նչպէս աճապարանքով կ'երթայ այս ու այն կողմը, և մեզ ճիշդ անանկ կը վարէ որ իբր թէ հասարակ սագեր ենք: Տգէ՛տ մարդ, բնաւ չխորհիր թէ պարտաւոր է յարգել մեզ, ինչու որ մենք նշանաւոր սերունդն ենք բուն այն

սագերուն՝ որոնց միջոցով Հոռոմ ժամանակաւ փրկուեցաւ, այնպէս որ ի պատիւ անոնց տօն մը հաստատուեցաւ:” «Բայց ի՞նչ բանի մէջ նշանաւոր ըլլալ կը յուսաք,” հարցուց ճամբորդը: «Ինչու որ մեր նախնիք . . .» «Սոյ», գիտեմ, ես կարդացած եմ ատոր վրայով ամէն բան: Ինչ որ կ'ուզեմ գիտնալ սա է թէ դուք անձամբ ի՞նչ բարիք ըրած էք:” «Ինչ մեր նախնիք փրկեցին Հոռոմը:” «Սոյ», այո, բայց դուք այդ տեսակ ի՞նչ գործ ըրած էք:” «Մե՛նք: Ո՛չինչ:” «Ուրեմն դուք ինչի՞ կու գաք: Չեր նախնիքները խաղաղութեան մէջ թողէք: Անոնք պատիւ ստացան իրենց գործերուն համար. բայց դուք, բարեկամներս, միայն խորովուելու կու գաք:”

կառքերը ժամը 25 հազարամեթր կրնան երթալ: Ամէն տարի զարգացումներ կ'ըլլան անոնց վրայ, և գրեթէ չունինք տարակոյս թէ ուրիշ քառօրդ դար մը անցնելէ առաջ Եւրոպայի և Ամերիկայի քաղաքներուն մէջ այնքան պիտի ընդհանրանան անոնք որքան ձիերով քաջուած այժմու կառքերը: Հոս ցուցուած կառքը Գաղղիոյ մէջ շինուած է, և կը մղուի քարուղով որ կազի կը փոխուի: Ռուրիշները երկկտրականութիւնով կը մղուին:

ՅԻՇԱՏԱԿԱՆ ԳԻՎՔԸ

Երբեմն վարժապետները գիրք մը կը պահեն որուն մէջ իրենց աշակերտներուն անունները գրուած են: Եւ վարժապետը ամէն իրիկուն ամէն մէկ



անունի առջև թուանշաններ կը դնէ, որոնք կը ցուցնեն աշակերտներուն այդ օրուան մէջ ունեցած վարքը և ուսման աստիճանը: Սոյ գիրքին մէջ կ'արձանագրուի դասերուն մէջ աղոց ունեցած ամէն մէկ սխալն ու անյաշուղովիւնը, և ամէն անհնազանդութիւն որ կ'իմանայ վարժապետը: Բայց կան շատ բաներ զորոնք այդ գիրքը չպարունակեր: Վարժապետը չկրնար

ԱՌԱՆՑ ՁԻՈՒ ԿԱՌՔԵՐ

Հոս կայ ուրիշ կառք մը որ զարմանալի տարբերութիւն մը կը ցուցնէ ճափոնական աթուղի հետ բաղդատելով: Սոյն է անձի, այսինքն՝ առանց ձիու կառքը, նոր հնարք մը որ կը թուի թէ շուտով պիտի ընդհանրանայ: Մինչև հիմա գլխաւորապէս իբրև նարութիւն և իբրև զբօսանք կը գործածուէր, թէպէտ կարգացինք վերջերս թէ Ամերիկեան քաղաքի մը մէջ թղթատարական պաշտօնեաները նամակներ, լրագիրներ, ևն., այսպիսի կառքեր հեծած կը ցրուեն: Սոյ կառքերը ձիերով քաջուող կառքերէն աւելի առաւելութիւններ ունին: Նախ, առաւելութիւն մը տեղի խնայութիւնն է, վասն զի ձիերը փողոցին մէջ կառքերուն չափ տեղ կը գրաւեն: Այնուհետև վտանգ պիտի չկենայ ձիերուն վախնալուն, ոչ ալ անգլխութիւն զանոնք արագ վազցնելու համար: Հարթ գետնի մը վրայ, ուր ճամբան աղէկ շինուած է, այդ անձի

գիտնալ ամէն ինչ որ կ'անցնի կը գառնայ դարձող սրահին մէջ, և կան մեղքեր զորոնք ոչ ոք կրնայ տեսնել: Չար խորհուրդները, չարամիտ ծրագիրները, այն գործերը զորոնք աղաք պիտի կատարէին եթէ համարձակէին, բարկութեան, ատելութեան, ապշատամբեան, նախանձու և ուրիշ չար կիրքեր մարդուս աչքը չկրնար տեսնել, երկրաւոր գրիչ չկրնար արձանագրել: Բայց կայ աչք մը որ կը տեսնէ այդ ամէնը, և կայ յիշատակաց գիրք մը որուն մէջ ամէնը գրուած է: «Տէրօր աչքերը ամէն տեղ չարերը ու բարիները կը գիտեն:” Եւ դատաստանին օրը գիրքերը պիտի բացուին և անոնց մէջ գրուածներէն պիտի դատուին ամէնքը իրենց գործքերուն համեմատ: Յայտ. Ի. 12:

Եթէ բեմ, Ամէնքը որ երբեք անհնազանդ եղած չեն իրենց ծնողքներուն, երբեք սուտ խօսած չեն, չար խօսք հանած չեն իրենց բերաններէն, երբեք բարկացած կամ անվայել ըն-

Թացքի մէջ գտնուած չեն, ամէնքը որ երբեք անիրաւութիւն մը ըրած չեն կամ չար խորհուրդ մը ունեցած չեն, թող ըսեն, «Ահա ես», քանի՜ հոգի պիտի ըսէ: Աշխարհիս վրայ ոչ ոք կրնայ «Ես բնաւ մեղք գործած չեմ», ըսել: Եւ եթէ ամէն տղայ և աղջիկ որ կը կարդայ ասիկա, այս աստեանն սկսելով բնաւ չընէ կամ չխորհի մեղանշական բան մը, տակաւին Աստուծոյ յիշատակաց զիրքին մէջ այն հին մեղքերը պիտի մնան սև և զարհուրելի երևոյթով:

Ի՞նչ կրնանք ընել անցեալին համար: Չը կրնար այն սոսկալի արձանագրութիւնը ջնջուիլ: Ո՛հ, երանելի, ուրախարար յոյս: Աստուած կը ներէ անցեալը: Ան կը լուայ ձեր մեղքերը երբ իրմէ խնդրէք Յիսուսի անունով: Երբեմն մատիտի նշանները աւրած էք ձգախիտով, և այսպէս նորէն ճերմակացուցած և մաքրած էք թուղթը: Տէրը կ'ըսէ, «Ես եմ, ես եմ, որ քու յանցանքներդ ինձի համար կը ջնջեմ, ու քու մեղքերդ ա՛լ պիտի չլիջեմ»: «Յիսուս Գրիստոսի արիւնը մեզ ամէն մեղքէ կը սրբէ»: Այնպէս կատարեալ կերպով կը սրբէ որպէս մարդիկ կարող չեն մաքրել: Եւ երբ զիրքերը բացուին, անոնք որոնց զիրքի երեսները ճերմակ ու մաքուր են, պիտի մտնեն ոսկի քաղաքը և երջանիկ պիտի ըլլան յաիտեանս:



ԱՆԳՂԸ ԵՒ ԲՈՃՈՃԱՒՈՐ ՕՁԸ

Երբ սահմանազուխ որոշող Միջազգային Յանձնախումբը նորէն աչքէ անցուց Միացեալ Նահանգներու և Մեքսիքոյի սահմաններու գիծերը, անոր հետ ընկերացող բնախոյզները բնական պատմութեան նմոյշներ հաւաքեցին որոնք կառքի մը բեռ եղան: Տր. Միրնս, որ իր օգնականներուն հետ թռչուններու և ստնաւորներու գրեթէ քսան հազար նմոյշներ հաւաքեց, Քալիֆորնիոյ անգղի մը և բոժոժաւոր օձի մը կուրին պատմութիւնը կ'ընէ որուն ականատես եղաւ Ստորին Քալիֆորնիոյ Գոքոփա լեռները հետազօտած միջոցին:

Ճամանակն էր առաւօտ, շատ կանուխ: Խոշոր թռչունը բռնած էր օձը անոր գլխուն ետևի կողմէն և կ'աշխատէր դէպ ի վեր ելլել իր գալարուն և մահացու բեռան հետ: Օձը բռնող անգղը կ'երևնար թէ գիտէր թէ իր որսը ո՛րքան վտանգաւոր է: Բեռը ծանր էր, վան զի օձը էրբ հինգ ոտք երկայնութիւն ունէր: Թռչունը այնքան աղէկ բռնած չէր օձին

մարմինը: Օձը կը թուէր թէ կ'աշխատէր անգղին մագիլներէն ազատուիլ գէթ այնչափ մը որ կարող ըլլար խայթել զանիկա: Անոր եռանկիւնի գլուխը երեցաւ որ ետ կը քայուէր և կը հարուածէր անգղին փետուրները: Մէկ երկու անգամ ըրաւ այսպէս, և յետոյ անգղը ճիշ մը արձակելով թող տուաւ իր որսը: Թռչունը հաւանօրէն հինգ հարիւր ոտք վեր էր դիտողներէն: Ապշած մարդիկը այն ատեն հազուադէպ տեսարանի մը հանդիսատես եղան: Անգղէն զատ ուրիշ քիչ թռչուններ կրնային կատարել այսպիսի գործ մը: Այն վայրկեանին որ օձը թռչունին մագիլներէն ազատուցաւ, դէպ ի գետին ինկաւ հրացանի գնտակի պէս: Թռչունն ալ գնտակի պէս սլոցաւ անոր ետևէն, բռնեց զանիկա մինչ օդին մէջ կը գտնուէր տակաւին, այնպէս սաստիկ մխելով մագիլները անոր մարմին մէջ՝ որ մեռցուց օձը: Ինչևիցէ, օձը դադարեցաւ գալարելէ, և անգղը սաւառնեցաւ դիմեց լեռան մը կատար, հոն լափելու իր այնքան դժուարութեամբ ձեռք բերած կերակուրը:

Օձին անգղը չխայծելուն պատճառը սա միայն կրնայ ըլլալ որ օձին ակունքերը անգղին մինչ չկրցան հասնիլ անոր փետուրներուն խտութեան պատճառովը:



ՀԵԹԱՆՈՍԱԿԱՆ ԳԱՂԱՓԱՐՆԵՐ

Երբ Մր. Շէշարի, Գրիստոնէութեան դարձած Պրահմիւնը, իր աշխարհիս շուրջն ըրած ճամբորդութիւնը կատարեց և Հնդկաստան վերադարձաւ, տեսաւ որ շատեր ճաշնա իր եկեղեցիին մէջ հաւաքուած էին, լսելու համար թէ ի՞նչ զարմանալի բաներ տեսած էր ուրիշ երկիրներու մէջ: Եկեղեցիին սիւներէն մէկուն վրայ անոր ճամբորդութեան քարտէսը կար, և ժողովուրդը որ Մր. Շէշարիի խօսածները կը լսէր, անոր այցելած տեղերուն վրայով հարցումներ կ'ընէր:

«Պիտի գուարճանա՞ք», կը գրէ անիկա, «մեր ժողովուրդէն մէկ քանիին որած հարցումներուն վրայ: Անոնք հարցուցին թէ տեսած էի մեծ հսկայ Բառաւոր որ տասը երես և քսան բազուկ ունի: Թէ լուրքան կամ Սէյլանը տակաւին ծովուն մէջ ընկող մած է և կը շարունակէ վառիլ: Թէ անցայ ցեղի մը մէջէ անանկ խոշոր ականջներով օժտուած՝ որոնց մէկը իբրև փոխաթ կը գործածեն և միւսով իրենք զիրենք կը ծածկեն: Թէ տեսայ մարդկային ցեղ մը որ ձիու երեսներ ունին, և կայ երկիր մը ուր կրնան միայն կան և երբեք այր մարդիկ չկան»:

Այս հարցումները գաղափար մը կու տան Հնդկաստանի խաւարին և տղիտութեան վրայ, մինչև անգամ այն պիտի անձերու ազիտութեան վրայ, որ Աւետարանով լուսաւորուած են, վասն զի անոնցմէ վախճաւուն եօթանասուն հոգի մկրտուելու եկած էին:

Ուր որ կ'երթայ Աւետարանը, լոյս կը սփռէ, բայց երկար ժամանակ պէտք է ցրուելու փարատելու համար բոլոր մառախուղը որ դիպուած է հեթանոսութեան և խաւարի դարերուն մէջ:



ՄԵՂՔԻՆ ՀԱՃՈՅՆԵՐԸ

Մեղքին ճամբաներուն մէջ հաճոյքներ կան, բայց ժամանակի մը համար են միայն: Ի՞նչ ատենէն հաճոյքները ցաւերու կը փոխուին, և մենք կը ցաւինք և դառնապէս կ'ողբանք մեր յիմարութիւններուն և ծուռ գործերուն վրայ: Յաւալի է դեռահաս անձերու համար որ իրենց կեանքերուն կէսը վատնեն անանկ բաներու որ վրէպ պիտի ըլլան միւս կէսին մէջ: Շատ մը աւելի աղէկ է մեր օրերն անցնել անանկ բաներով որոնց համար ուրախ պիտի ըլլանք որչափ ժամանակ որ ապրինք: Մարդ շատ յիմար ըլլալու է որ տուն մը շինած առտենը շարքայներ ու ամբիւնք վատնէ հիմ մը դնելու համար, զոր վերջը պիտի փլցնէ տան շինուելէն առաջ: Նոյնքան յիմար է այն տղան ալ որ ծուռ գործերով կը սկսի կեանքը, և կը յուսայ ապայսարել և բարի ըլլալ յետոյ: Ծուռ հիմ կը դնէ, և վերջը երբ ա՛լ ոչ է և ժամանակ չկայ զանիկա փլցնելու, թերևս պիտի տեսնէ իր սխալը և հասկնայ թէ իր կեանքը պարապ տեղը վատնած և կործանած է:



ԿԱՅՈՐԸ ԵՒ ՌԱԲԲԻՆ

Տրայիանոս Կայսեր համար շատ դժուար էր հաւատալ թէ Աստուած ամէն տեղ է և սակայն չերևնար մահկանացու անքերու: «Գուր կը սորվեցնէք ինձի», ըսաւ Կայսեր Ռաբբի Յեսուին, «թէ ձեր Աստուածը ամէն տեղ է, և կը պարծենաք ալ թէ ձեր հետ և ձեր ազգին հետ կը բնակի. կ'ուզեմ տեսնել զանիկա»: «Աստուած իրաւ ամէն տեղ է», ըսաւ Ռաբբին, բայց չկրնար տեսնուիլ: Մահկանացու անքը կարող չէ նայիլ անոր փառքին վրայ: Տրայիանոս չհամոզուեցաւ: «Ղաւ ուրբմն», ըսաւ Ռաբբին, «երթանք նայինք անոր դեպքաններէն մէկուն վրայ»: Կէսօրին բաց տեղ մը գացին: Արեւ կը բոցալաւէր իր շքեղութեամբ: «Նայեցէք, ահա հոն է», ըսաւ Ռաբբին: «Չեմ կրնար տեսնել, լոյսը կը խողտէ այլերս», ըսաւ Կայսերը: «Ի՞նչ, չէք կրնար դիմանալ անոր արարածներէն մէկուն լոյսին: Հապա ի՞նչպէս պիտի կրնաք նայիլ նոյն ինքն Աստուծոյ վրայ և ապրիլ: Համոզուեցէք և հաւատացէք»:

Տարեկան բաժնետիրութիւնը Յ. Գաճ. արձաթ, կանիկ, ամէն տեղացի համար:

Ամբիկայի Միտիոսոսոյ Անկերութեան կողմէն Արտօնատէր Տ. Գ. ԱՐԻՆ Տնօրէն—Երևան, Գ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԹՅԱՆ ԿՆՆԱՆՔԵՐԸ
Ի ՏԳՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ
Ֆինանսները Երզուլու, Ամբիկան Խան